

Euroopan alueiden komitean lausunto – Parempaa sääntelyä koskeva EU-agenda

(2015/C 423/08)

Yleisesittelijä	Spyros SPYRIDON (EL, EPP), Porosin kunnanvaltuuston jäsen
Viiteasiakirja	Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle – EU-agenda: paremmalla sääntelyllä parempiin tuloksiin
	COM(2015) 215 final

I. POLIITTISET SUOSITUKSET

EUROOPAN ALUEIDEN KOMITEA

1. pitää tärkeänä, että komissio asettaa toimintapoliittiseksi painopisteeksi paremman sääntelyn kehittämisen siten, että sillä saavutetaan kansalaisten kannalta parempia tuloksia. Innovatiiviset konsultaatiomenetelmät toimielinten välillä voivat edistää sellaisen selkeän ja tuloksellisen EU-lainsäädännön syntymistä, joka puolestaan palvelee EU:n perusperiaatteiden toteutumista.
2. uskoo, että hyvä lainsäädäntätapa, eli yksinkertaiset, laadukkaat lainsäädäntäkäytännöt, jotka ovat selkeitä, jotka on mahdollista sisällyttää jäsenvaltioiden lainsäädäntöön asianmukaisesti ja joita tarvittaessa tarkistetaan, edistävät sisämarkkinoiden kehitystä, vähentävät byrokratiaa ja tuottavat lisäarvoa kansalaisille ja yrityksille.
3. on vakuuttunut, että enemmistö EU-kansalaisista pitää Euroopan unionia instituutiona, jonka tehtävä on turvata ja varmistaa elämänlaatuun, ympäristön turvallisuuteen sekä taloudelliseen, yhteiskunnalliseen ja alueelliseen yhtenäisyyteen liittyviä oikeuksia.
4. on tyytyväinen komission tehostettuihin pyrkimyksiin edistää sääntelyn parantamista alkaen sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevasta ohjelmasta sekä tavoitteeseen vähentää byrokratiaa ja sääntelyä investointimyönteisen toimintaympäristön luomiseksi. Komitea kannattaa hallinnollisten rasitteiden yksinkertaistamista ja keventämistä yksityisten toimijoiden kannalta, mutta tässä yhteydessä on myös varmistettava, että yksinkertaistaminen sovitaan yhteen ympäristön laadun säilyttämisen sekä yksityisten ihmisten, työntekijöiden, kuluttajien ja käyttäjien oikeuksien ja intressien suojelun kanssa. Komitea painottaa, että hyvä lainsäädäntätapa ja tarpeettoman hallinnollisen taakan välttäminen eivät saa palvella tekosyinä sääntelyn purkamiseen tai edellä mainittuihin kansalaisten oikeutettuihin odotuksiin johtavia aihe-aloja koskevan sääntelyn puuttumiseen eikä niiden verukkeella saa jättää toteuttamatta toimenpiteitä aloilla, missä EU:n toimielimet ovat EU:n perussopimusten nojalla selkeästi velvoitettuja toimimaan.
5. ilmaisee uudelleen näkemyksensä, että sääntelyn parantamisen tulisi tapahtua monitasoisen hallinnon hengessä koordinoimalla EU:n, valtioiden, alueiden ja kuntien toimintaa.
6. pitää tervetulleena parempaan lainsäädäntätapaan tähtäävän menettelytavan poliittista uudistusta komission ensimmäisen varapuheenjohtajan johdolla ja odottaa laadullisia parannuksia sellaisen sääntelyn avulla, joka täyttää EU:n kansalaisten odotukset unionin perusperiaatteita ja sen toimintapolitiikkaa koskevia korkeita laatuvaatimuksia ajatellen asetetun kunnianhimoisen tavoitteen saavuttamiseksi.
7. pitää myönteisenä sitä, että komissio on johtanut pyrkimyksiä hyvän lainsäädäntätavan periaatteiden noudattamiseen koko lainsäädäntöprosessin ajan, mikä suurelta osin käsittää myös johdetun oikeuden, noudattamalla nykyään kansainvälisesti hyväksi käytänteeksi todettuja innovatiivisia menetelmiä ja menettelyjä ja olemalla siten esimerkkinä jäsenvaltioille.

8. toivoo, että alue- ja paikallisviranomaiset otetaan AK:n kautta nykyistä enemmän mukaan nimenomasiin kuulemismenettelyihin lainsäädäntöaloitevaiheessa, jotta voidaan ottaa huomioon alueellinen ja paikallinen ulottuvuus. Näin voidaan vastata konkreettisella tavalla talouden taantumaan ja asettaa valtiotasoa alemmille tasoille tavoitteita erilaisten paikallisten ja alueellisten tilanteiden mukaisesti. Komitea toivoo, että alue- ja paikallisviranomaiset otetaan AK:n kautta mukaan määrittelemään näitä tavoitteita ja toteuttamaan strategioita, sillä niiden tehtävänä on panna täytäntöön ja soveltaa unionin säännöksiä ja suojella samalla paikallisia erityispiirteitä toissijaisuusperiaatteen mukaisesti.

Laaja-alaiset kuulemismenettelyt

9. pitää tervetulleena sidosryhmien, paikallisviranomaisten ja kansalaisten mielipiteiden kuulemisen ulottamista lainsäädännön eri esivalmisteluasteille ja täytäntöönpanoon. Näiden tahojen osallistuminen lainsäädäntöaloitteiden varhaisvaiheisiin voi johtaa siihen, että valtiolliset, alueelliset ja paikalliset viranomaiset hyväksyvät lopulliset säädökset varauksettomammin ja saattavat ne helpommin osaksi kansallista lainsäädäntöä ja soveltavat niitä vaivattomammin.

10. toivoo, että komissio erottaa toisistaan alue- ja paikallisyhteisöjä edustavat alueelliset ja paikalliset instituutiot (institutionaaliset sidosryhmät) ja yksityisten intressien edustajat (yksityiset sidosryhmät), sillä vain ensiksi mainitut on valittu demokraattisilla vaaleilla ja toimivat siten kansalaisten – myös niiden, jotka eivät yksinään kykene saamaan ääntään kuuluville – todellisten tarpeiden demokraattisina edustajina. Tämän vuoksi vaikuttaa tarpeelliselta vahvistaa komission järjestelmällistä vuoropuhelua alueiden komitean sekä alue- ja paikallisyhteisöjen edustajien kanssa, jotta varmistetaan osallistavan prosessin demokraattisuus unionin lainsäädännässä. EU:n toimielinten tulee kiinnittää alue- ja paikallisviranomasiin, jotka edustavat kaikkien sosioekonomisten ryhmien intressejä, ensisijaista huomiota suuryrityksiin nähden myös kuulemismenettelyjen yhteydessä.

11. pitää erityisen myönteisenä uutta "Lighten the Load – Have your Say" -foorumia ja komission sitoutumista toimintojensa ja palveluidensa laajentamiseen. Komitea painottaa, että avoimet sähköiset kuulemismenettelyt helpottavat jatkossa järjestäytyneitä ryhmiä ja sellaisia jäseniä, joilla on keskimääräistä paremmat tietotekniset taidot, mutta asettavat usein rajoituksia sisällön muodolle ja laajuudelle, ja siksi perinteisesti tarjolla olevia, uuden foorumin ohella harjoitettavia viestintätapoja komission kanssa ei saa lakkauttaa.

12. ehdottaa, että vaihtoehtoisia kohdennetun kuulemisen työvälineitä (kokouksia, asiantuntijapaneeleita, työpajoja, sidosryhmien tapaamisia) hyödynnetään tehokkaasti, sillä siten taataan niiden tahojen suora osallistuminen, joita asia koskee, ja rohkaisee komissiota laajentamaan välineiden formaattia ja käyttämistä (esimerkiksi kohde- ja käyttäjäryhmien sekä testaajapaneelien muodossa).

13. kiinnittää huomiota siihen, etteivät julkiset kuulemismenettelyt suinkaan korvaa vaan niiden tulee täydentää Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 154 artiklan 2 kohtaan kirjattua työmarkkinaosapuolten kuulemista.

14. Toteaa, että koska kuulemismenettely on välittömästi riippuvainen osanottajien edustavuudesta ja heidän panoksensa laadusta, kuulemisjärjestelyiden on käytännössä helpotettava niiden tahojen osallistumista, joita asia suoraan koskee, ja edistettävä päätöksentekoon liittyvää tiedonkulkua etenkin sellaisten lainsäädäntöhankkeiden kohdalla, jotka ovat luonteeltaan hyvin teknisiä ja asiantuntemusta edellyttäviä.

15. painottaa, että vähintään kaikkien kuulemismenettelyyn liittyvien vaiheiden perusasiakirjat on käännettävä kaikille unionin virallisille kielille, jotta entistä useammat sidosryhmät ja kansalaiset voivat helpommin osallistua menettelyyn.

16. kehottaa komissiota lisäämään asiantuntijaryhmien käyttöä koskevaa avoimuutta: milloin niitä perustetaan, millä politiikan aloilla, ketkä ovat edustettuina asiantuntijaryhmissä ja etenkin minkälaista valintamenettelyä komissio soveltaa asiantuntijaryhmiä perustettaessa.

17. painottaa, että myös sääntelyn tilaa käsittelevän AK:n tuoreen lausunnon (asiakokonaisuus CIVEX-V-040) mukaan kuulemismenettelyä on mahdollista kehittää siten, että annetaan riittävästi palautetta, pidetään kuulemisprosessia paremmin esillä ja lisätään ponnisteluja tulosten kvantifioimiseksi. Komitea pyytää komissiota ottamaan huomioon AK:n ehdotukset uuden menettelyn yhteydessä.

18. painottaa, että paikallis- ja alueviranomaisten, sidosryhmien tai kansalaisten osallistuminen kuulemismenettelyihin edustajiensa, kuten AK:n tai ETSK:n – jotka on erotettava selkeästi muista sidosryhmistä –, välityksellä, edistää tavoitetta parantaa sääntelyä etenkin siksi, että tällöin käsittelyaika on usein rajallinen ja vastausten saaminen on helpompaa näiltä elimiltä, joilla on käytettävissään mittavat verkostot. Niiden aktiivinen ja konkreettinen osallistuminen hyvän lainsäädäntötavan kehittämiseen on välttämätön edellytys laadukkaan lopputuloksen saavuttamiseksi.

19. Kumppanuutta ja lainsäädännön parantamista ja tehostamista koskevan tavoitteen saavuttamiseksi on tärkeää, että laaditaan joukko toimintaohjeita, joita sovelletaan, kun arvioidaan toissijaisuusperiaatteen toteutumista uutta lainsäädäntöä annettaessa.

Vaikutustenarviointi koko lainsäädäntöprosessin aikana

20. pitää tervetulleena komission sitoutumista laajennettuun valvontaan, joka perustuu koko lainsäädäntöprosessin ajan jatkuviin vaikutustenarviointeihin.

21. ehdottaa, että komissio julkaisisi avoimuuden ja vastuuvollisuuden lisäämiseksi kaikki ennakoivat vaikutustenarvioinnit, myös niistä ehdotuksista, jotka eivät etene lakialoitteiksi. Alustavien vaikutustenarviointien julkaiseminen toimintapoliittisen syklin alussa on hyvä ensimmäinen tilaisuus palautteen antamiseen ja toissijaisuusperiaatteen noudattamiseen liittyvän huolen esittämiseen.

22. pitää monipuolista vaikutustenarviointia hyödyllisenä, sillä se ei rajoitu ainoastaan taloudellisiin näkökohtiin vaan käsittää yhtä lailla ympäristön-, luonnon-, kuluttajan-, terveyden- ja työsuojelun sekä sosiaalisen suojelun ja työläisäädännön. Siinä myös tarkastellaan sääntelemättä jättämisen mahdollisuutta sekä, kun on kyse sääntelystä, seurauksia EU:n perusperiaatteiden turvaamisen kannalta ja vaikutuksia sosiaaliseen ja alueelliseen yhteenkuuluvuuteen.

23. pitää tarpeellisenä erityisesti uutta tai sekundaarilainsäädäntöä käsiteltäessä tutkia ja arvioida alueelliset ja paikalliset vaikutukset. Alueiden komitea voi taito-tietonsa ansiosta edistää tätä muun muassa foorumeillaan ja verkostoissaan, jotka tarjoavat alue- ja paikallisviranomaisille hyvän osallistumismahdollisuuden. Komitea pyytää lisäksi kilpailukykyyn ja kestävyysperiaatteisiin liittyvän vaikutustenarvioinnin toteuttamista, koska komissio on antanut sitoumuksen "varmistaa EU:n kilpailukyky ja kestävä kehitys" ⁽¹⁾.

24. tiedostaa pk-yritysten roolin kasvun vauhdittajina EU:ssa mutta pitää valitettavana lainsäädännön vaikutusten arvioinnin puutteellisuutta, erityisesti kun ajatellaan paikallis- ja alueviranomaisten hallintotaakan keventämistä. Niiden näet edellytetään panevan täytäntöön suurimman osan EU:n lainsäädännöstä.

25. katsoo, että lainsäädännön nykyaikaistamisen on oltava linjassa EU:n arvojen turvaamiseen tähtäävän EU:n säännösten kanssa. Komitea kiinnittääkin toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevaa ohjelmaa (REFIT) täytäntöön pantaessa huomiota velvoitteeseen noudattaa unionin vaativia normeja sosiaali- ja ympäristöaloilla sekä sisämarkkinoiden syventämistä koskevan tavoitteen suhteen. Komitea korostaa, että REFIT-ohjelman päämääränä ei ole sääntelyn purkaminen vaan parempi ja tuloksellisempi sääntely tarpeetonta hallinnollista taakkaa poistamalla, toimenpiteitä ja tavoitteita paremmin yhteen liittämällä sekä ottamalla asianomaiset osapuolet mukaan päätöksentekoprosessiin aina, kun se on mahdollista.

26. korostaa, että vaikutustenarviointeja ei pitäisi nykyisessä määrin uskoa ulkopuolisten konsulttitahojen vastuulle, etenkin kun on kyse paikallisesti ja alueellisesti askarruttavista aiheista. AK ja paikallis- ja aluehallintoa edustavat elimet pystyvät niiden sijasta paremmin hankkimaan näyttöä siitä, mikä on tilanne kentällä.

⁽¹⁾ COM(2015) 215 final, kohta 3.1.

27. painottaa erityisesti pk-yritysten osalta sitä, että yleiseen sääntöön tehtävistä poikkeuksista edunsaajille kertyvä hyöty on arvioitava huolellisesti suhteessa unionin yleiseen etuun ja etteivät poikkeukset saa heikentää suojelun korkeaa tasoa (työntekijöiden tai ympäristön suojelu).

28. vaatii kuulemaan paikallis- ja aluetason edustajia järjestelmällisemmin lainsäädännön valmisteluvaiheessa käyttäen mallina esimerkiksi Euroopan työmarkkinaosapuolten vuoropuhelussa sovellettavia menetelmiä: vuoropuheluun osallistuvat komissio ja työmarkkinajärjestöt valmisteltaessa suoraan niihin vaikuttavaa EU-lainsäädäntöä.

29. pitää myönteisenä komission ilmoitusta siitä, että se aikoo tutkia yhteisen maatalouspolitiikan ja Euroopan rakenne- ja investointirahastojen toimialoja koskevien säännösten yksinkertaistamista, ja ilmaisee uudelleen ehdotuksensa paikallis- ja alueviranomaisten suorittamasta keskeisten toimialojen, kuten kaupunkipolitiikan, ympäristölainsäädännön ja julkisen liikenteen alojen sääntelyn toimivuustarkastuksesta sekä toimista, joilla tiettyihin seikkoihin, kuten luvanmyöntämis- ja hyväksyntämenettelyihin, liittyvää hallinnollista rasitetta kevennettäisiin.

30. toteaa, että REFIT-ohjelma voi osaltaan edistää myös hinta-laatusuhteen kehitystä sekä paikallis- ja alueviranomaisten että yritysten kannalta vapauttamalla henkilöstöresursseja ja varoja sekä edistämällä Euroopan unionin kilpailukykyä.

AK:n rooli

31. katsoo, että uuden, laajemmin valtuuksin toimivan sääntelyntarkastelulautakunnan pysyvä luonne ja rakenne vastaavat osittain AK:n huolenilmauksiin lautakunnan työskentelyn tuloksellisuudesta, ja korostaa, että ihannetilanteessa sääntelyntarkastelulautakunta muodostuisi riippumattomista ulkopuolisista asiantuntijoista tietyissä jäsenvaltioissa toimivien vastaavien elinten tapaan, kun samalla kunnioitetaan yleistä etua edustavan Euroopan komission riippumattomuutta.

32. korostaa, että vähintään yhdeltä sääntelyntarkastelulautakunnan ulkopuolisella asiantuntijalla on oltava kokemusta paikallis- tai aluehallinnosta.

33. pitää myönteisenä komission päätöstä nimetä AK:n edustaja uuteen REFIT-foorumiin ja täyttää siten AK:n aikaisemmin esittämä pyyntö. Komitea ilmaisee uudelleen myös sen, että AK:n institutionaalista roolia ei pidä sekoittaa muiden, foorumiin osallistuvien sidosryhmien rooliin.

34. muistuttaa siitä, että perussopimuksissa todetaan toissijaisuusperiaatteen paikallinen ja alueellinen ulottuvuus ja AK:n rooli, ja vaatii alueiden komitean sisällyttämistä uuteen toimielinten sopimukseen paremmasta sääntelystä. Komitea ilmaisee uudelleen huolensa siitä, missä mitassa paikallis- ja alueviranomaisia kuullaan muotoiltaessa EU:n politiikkoja, ja sitä, saavatko nämä ajoissa ja kattavasti tietoa pystyäkseen ilmaisemaan näkemyksensä. Eräät Euroopan parlamentin jäsenistä ovat ajaneet AK:n aktiivisempaa osallistumista ja sen kokemuksen ja osaamisen hyödyntämistä säädösehdotusten valmistelun varhaisessa vaiheessa.

35. on tyytyväinen siihen, että REFIT-foorumi perustetaan avoimen ehdotuspyyntöprosessin kautta. Alueiden komitea pyytää kuitenkin, että avointa ehdotuspyyntöä laajennetaan siten, että erityisesti paikallis- ja alueviranomaisten eurooppalaisten ja kansallisten organisaatioiden edustajat voivat hakea siihen suoraan ja olla siinä edustettuina.

36. vaatii komission pääosastoja ja lainsäädäntövallan käyttäjiä tunnustamaan AK:n ja sen jäsenten roolin institutionaalisen osapuolena ja kuulemaan AK:ta ja paikallis- ja alueviranomaisia seikkaperäisemmin aina vaikutustenarviointeja toteutettaessa.

Sääntelyn parantaminen edellyttää, että kaikki hallinnon tasot osallistuvat prosessiin aktiivisesti.

37. toteaa, että jäsenvaltioissa esiintyy eroja sääntelyn parantamisen toimeenpanon osalta. Tämän seurauksena on vaikea arvioida tarkkaan, mitkä unionin lainsäädännön vaikutukset johtuvat toimeenpanotavasta ja mitkä johtuvat itse unionin lainsäädännöstä. Lainsäädännön koko elinkaaren seuraaminen alusta loppuun on siis hankalaa.

38. kehottaa jäsenvaltioita noudattamaan komission vaatimuksia sääntelyn parantamiseen tähtävien menettelytapojen huolellisemmasta noudattamisesta sekä Euroopan unionin neuvoston että kansallisten hallinnon tahojen puitteissa.

39. kehottaa tässä yhteydessä asianomaisia jäsenvaltioita varmistamaan, että kansallisella tasolla toteutetaan EU-kuulemismenettely, jossa paikallis- ja alueviranomaiset pääsevät hyvissä ajoin ja kaikissa vaiheissa osallistumaan toimintaan mm. kansallisten organisaatioidensa välityksellä. Näillä viranomaistahoilla on huomattavasti teknistä tietämystä, asiantuntemusta ja kokemusta lainsäädännön täytäntöönpanosta.

40. kehottaa painokkaasti komissiota tutkimaan syitä jäsenvaltioiden myöhästyneeseen tai puutteelliseen unionin lainsäädännön täytäntöönpanoon, ja etsimään ratkaisuja tähän merkittävään ongelmaan. Tämä tarkoittaa myös sitä, että komissio perustelee direktiivin tai asetuksen valinnan säädösmuodoksi ja tehostaa toimintaansa tuki-, valvonta- ja täytäntöönpanomekanismeja vahvistamalla.

41. korostaa, että direktiivien saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä on kansallinen prosessi, jossa hallintojärjestelyjä on mukautettava sekä valtio- että alue- ja paikallistasolla. Tähän tarvitaan riittävästi aikaa ja liikkumavaraa. AK uskoo, että komission aikomus julkaista lainsäädännön täytäntöönpanosuunnitelmia ja ohjeita sekä valvoa, että säännökset saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä sekä muodollisesti että myös käytännön tasolla, ovat oikeansuuntaisia toimenpiteitä.

42. huomauttaa, että yksinkertaista, ymmärrettävää ja helposti noudatettavaa lainsäädäntöä seikkaperäisen vaikutustenarvioinnin ja täytäntöönpanoon liittyvän etenissuunnitelman keralla pystytään siirtämään nopeammin ja tehokkaammin osaksi kansallista oikeusjärjestelmää, mikä myös edistää sen noudattamista.

43. tunnustaa valtioiden oikeuden varmistaa kulloissakin unionin säädöksissä asetettavia korkeampien vaatimusten toteutuminen. Tätä ei kuitenkaan tule sekoittaa niin kutsuttuun ylisääntelyyn, johon turvautuvat jäsenvaltiot lisäävät ylimääräisiä oikeudellisia tai hallinnollisia vaatimuksia saattaessaan EU:n lainsäädäntöä osaksi kansallista lainsäädäntöä. On tärkeää, että suuri yleisö ymmärtää selkeästi, mitkä velvoitteet ovat peräisin EU:sta ja mitkä ovat seurausta jäsenvaltion harjoittamasta ylisääntelystä. Alueiden komitea pyytääkin jäsenvaltioita yksilöimään ja perustelemaan selkeästi kaikki ylimääräiset säännökset, joita ne lisäävät saattaessaan EU:n lainsäädäntöä osaksi kansallista lainsäädäntöä.

44. toteaa, että EU:n elimet (esimerkiksi AK⁽²⁾, Euroopan komissio) ja muut organisaatiot ovat laatineet sanamuodoiltaan erilaiset määritelmät ylisääntelylle. Komitea ilmaisee uudelleen ehdotuksensa yhtenäisestä määritelmästä, jonka tavoitteena on varmistaa oikeudellinen selkeys unionin oikeuden saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä ja sen täytäntöönpanossa sekä mahdollisuus vertaillen arvioida jäsenvaltioiden välisiä eroja.

45. painottaa tarvetta saattaa unionin oikeus ajantasaisesti, oikein ja perusteellisesti osaksi kansallista oikeutta.

46. ilmaisee tyytyväisyytensä sen johdosta, että komissio on sitoutunut kattavasti valvomaan lakiehdotusten suhteellisuus- ja toissijaisuusperiaatteiden mukaisuutta, ja muistuttaa, että AK:n ja kansallisten parlamenttien rooli on vahvistettu sitovasti.

47. muistuttaa, että valtiolliset, alueelliset ja paikalliset hallintotahot valvovat useita määräyksiä ja lakeja, jotka perustuvat EU-tason sääntelyyn, ja sen vuoksi on tärkeää pitää huoli siitä, että uusia EU-säädöksiä täytäntöön pantaessa arvioidaan, miten täytäntöönpano voidaan toteuttaa mahdollisimman helposti ja hallinnon kannalta yksinkertaisesti, jottei hallinnon eri tasoille aiheudu siitä turhaa resurssien käyttöä ja tarpeettomia kustannuksia.

48. pitää valitettavana, ettei parempaa sääntelyä koskevassa paketissa nähtävästi kehitetä toissijaisuusperiaatteen toteutumisen arviointia, jossa varmistettaisiin toissijaisuusperiaatteen toteutumisen seurantaan tarkoitettujen alueiden komitean välineistön avulla, että päätös tehdään alimmalla mahdollisella hallintotasolla.

Laadukas lainsäädäntö edellyttää yhteistyön lujittamista toimielinten välillä.

49. huomauttaa, että monissa jäsenvaltioissa osallistuminen EU:n päätöksentekoprosessiin on vähäistä. Komitea painottaakin, että paikallis- ja aluehallinto on kansalaisia lähinnä olevina tasoina otettava mukaan lainsäädäntöprosessiin ja että on tärkeää, että EU:n toimielimissä vallitsee avoimuuden ja vastuullisuuden henki ja myönteinen suhtautuminen kansalais- ja yritystoimintaa kohtaan.

⁽²⁾ Asiakokonaisuus CIVEX-V-040, 30. toukokuuta 2013.

50. ehdottaa, että kaikissa komission pääosastoissa sekä Euroopan parlamentissa ja neuvostossa annetaan ja sovelletaan yhdenmukaistettuja vaikutustenarviointisääntöjä mikäli mahdollista kaikissa lainsäädäntöprosessin vaiheissa, sillä se lisää keskinäistä ymmärrystä ja parantaa laatua.

51. kehottaa lainsäätäjiä noudattamaan komission pyyntöä uuden toimielinten välisen sopimuksen pikaisesta hyväksymisestä ja siitä seuraavien sitoumusten täytäntöönpanosta, jotta kaikkien unionin toimielinten on mahdollista noudattaa uudistunutta sääntelyn parantamiseen tähtäävää menettelyä ja edistää sitä, että myös kansalaiset toteuttavat EU:n lainsäädäntöä.

52. painottaa, että tiivis yhteistyö ETSK:n kanssa paremman sääntelyn alakomiteassa olisi hyödyllistä kansalaisyhteiskunnan sekä paikallis- ja alueviranomaisten edustajien näkökantojen tehokkaamman koordinoinnin kannalta.

53. uskoo, että sellaisten lainsäädäntöehdotusten peruuttaminen, jotka ovat olleet jo kauan käsiteltävänä, voisi edistää unionin hallinnon toimivuutta, mutta se ei saa muodostua painostuskeinoksi lainsäädäntövallan käyttäjiä kohtaan. On selvää, että lainsäädäntövallan käyttäjillä tulisi toimivaltaisina tahoina olla yleinen mahdollisuus ilmaista kohtuullisen ajan kuluessa näkemyksensä peruutettavista esityksistä.

54. on yhtä mieltä Euroopan parlamentin komissiolle tekemästä ehdotuksesta selvittää voimassaoloajan suhteen rajoitettujen lakialoitteiden "raukeamislausekkeiden" käyttöönottoa sillä ehdolla, että oikeudellisia aukkoja ei muodostu, ja jo voimassaolevia toimenpiteitä koskevien "tarkistuslausekkeiden" käyttöönottoa siten, että toimenpiteiden tultua voimaan arviointi suoritetaan kohtuullisessa ajassa. Komission on rohkaistava jäsenvaltioita ottamaan "raukeamislausekkeet" käyttöön myös kansallisen sääntelyn arvioinnissa erityisesti tapauksissa, joissa se viivyttää unionin lainsäädännön täytäntöönpanoa.

55. huomauttaa, että sääntelyn vaikutukset on selvitettävä sekä komission ehdotuksessa että lainsäätövallan käyttäjien tehtyä merkittäviä muutoksia. Komitea huomauttaa kuitenkin, että lainsäädäntöprosessin demokraattista laillisuutta ei tule epäillä ja että vaikutustenarvioinnit eivät saa rajoittaa lainsäädäntövallan käyttäjien toimintamahdollisuuksia. Komitea ei siksi kannata ajatusta tehdä muita vaikutustenarviointeja neuvottelujen päättymisen ja lopullisen äänestyksen välisenä aikana.

56. toteaa, että huomiota ei ole kiinnitetty itse- ja yhteissääntelyyn, jotka ovat joustavampia yhteistyömenettelyjä julkisen ja yksityisen sektorin välillä alati muuttuvassa maailmassa, jossa lainsäädäntä saattaa laahata sääntelytarpeiden jäljessä.

57. pitää tärkeänä kuulemismenettelyjen monipuolistamista ja pysyvien kuulemis- ja seurantaverkoston perustamista tarkastelemaan erityisosaamista vaativia esiin tulleita kysymyksiä sekä kuulemismenettelyihin osallistuneiden tehokasta hyödyntämistä myös lainsäädännön antamisen jälkeen, erityisesti täytäntöönpanon valvontaa seuranta ajatellen.

58. pitää myönteisenä, että komissio haluaa selkeyttää kriteereitä, joiden mukaan määritellään, milloin komission tulee käyttää delegoituja säädöksiä ja milloin sen tulee käyttää täytäntöönpanosäädöksiä. Myönteistä on myös se, että komissiolla on mahdollisuus kuulla sidosryhmiä, ennen kuin se esittää ehdotuksia delegoiduiksi säädöksiksi. Komitea kehottaa sen vuoksi komissiota soveltamaan tätä käytäntöä kaikilla aloilla eikä pelkästään silloin, kun komissio katsoo sen tuottavan lisäarvoa.

Lainsäädännön laatu tulee riippumaan kaikkien osapuolten tosiasiallisesta sitoutumisesta EU-agendan toteuttamiseen.

59. on vakuuttunut siitä, että komissio ryhtyy kaikkiin mahdollisiin toimiin pannakseen tiedonannon ehdotukset täytäntöön huolimatta hallintotaakan kasvusta ja henkilöresurssien mahdollisesta lisätarpeesta.

60. kiinnittää huomiota siihen, ettei lainsäädännön laadintavaihe saa pidentyä paremman sääntelyn edellyttämien uusien menettelytapojen vuoksi.

61. painottaa velvoitetta informoida jäsenvaltioiden suurta yleisöä ja sitä, että kuulemismenettely on tehtävä tunnetuksi paikallis- ja aluehallinnon avustuksella, jotta kansalaisten ja sidosryhmien tietoisuus ja osallistuminen lisääntyvät, samalla kun edistetään demokraattista päätöksentekoa.

62. sitoutuu tiedottamaan paikallis- ja alueviranomaisille uudesta parempaan sääntelyyn tähtäävästä menettelystä parempien tulosten saavuttamiseksi ja edistämään lainsäädännön täytäntöönpanon kehittämistä unioni-, valtio- ja aluetasolla.

Bryssel 14. lokakuuta 2015

*Euroopan alueiden komitean
puheenjohtaja*

Markku MARKKULA
